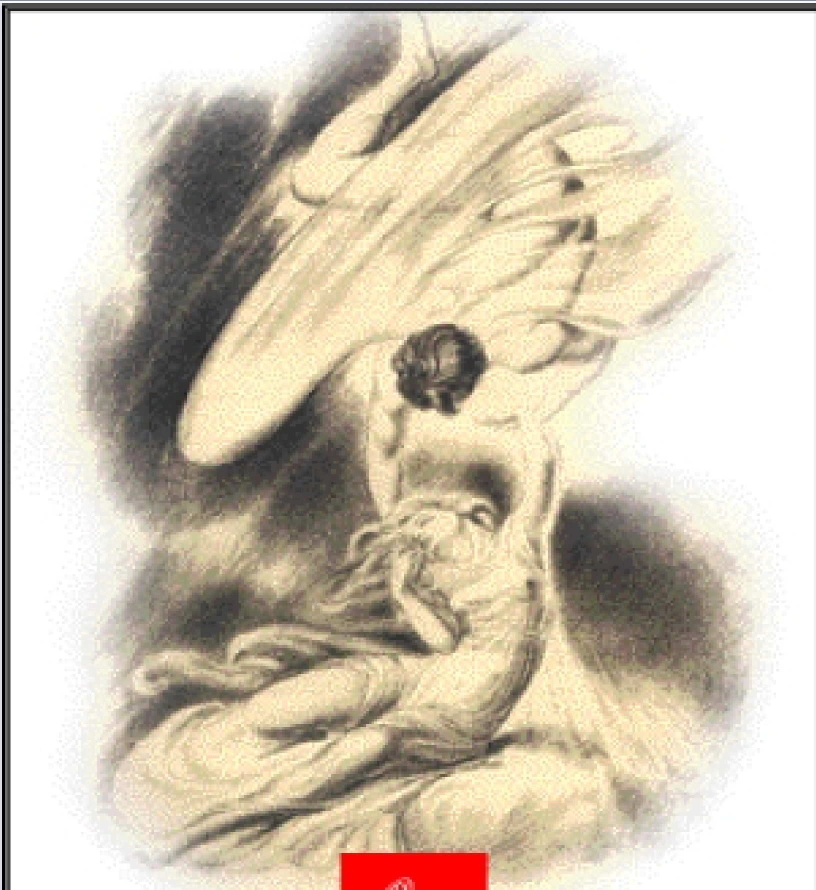
biblioteca școlarului

MIHAI EMINESCU

LUCEAFĂRUL

Litera INTERNAȚIONAL

biblioteca școlarului

Mihai
EMINESCU

LUCEAFĂRUL

ANTUME

Litera
INTERNAȚIONAL
BUCUREȘTI — CHIȘINĂU

TABEL CRONOLOGIC

1675 Presupusul an de naştere al strămoşului lui M. Eminescu Imin(u), de la supranumele căruia se va înfiinţa patronimul Iminovici, conform lui Ion Roşu (vezi cartea acestuia Legendă şi adevăr în biografia lui M. Eminescu. *Editura* Cartea românească*, 1989, pag. 201).*

1705 Data probabilă de naştere (în Banat) a lui Iovul Iminovici, viitor preot, fiul lui Imin(u), numele căruia va da naştere patronimului Iminovici, după acelaşi cercetător.

1720 Anul probabil de naştere al lui Iuraşcu din Hotin, bunicul stolnicului Vasile Iuraşcu, după acelaşi biograf Ion Roşu.

1730 Anul prezumtiv al hirotonisirii „lui Imin(u)", care, prin sârbizarea numelui, devine Iovul Iminovici. Acesta pare-se momentul naşterii patronimului Iminovici.

1735 Anul probabil de naştere al lui Petru (Petrea) Iminovici, tatăl lui Vasile Eminovici şi bunicul căminarului. După Ion Creţu, el se naşte în 1736 în satul Călineşti, considerat străbunic al poetului.

1736 Anul de naştere al Agafiei Şerban, soţia lui Petru Iminovici şi străbunica lui M. Eminescu.

1780 Se naşte Vasile Eminovici, unicul fecior al lui Petrea Eminovici şi al soţiei sale Agafia. Acesta e bunicul poetului, care avea şi darul cântării.

1812 La 10 februarie se naşte Gheorghe Eminovici, fiul lui Vasile şi al Ioanei Eminovici. E tatăl poetului. Părăseşte Bucovina şi se stabileşte în Moldova.

1816 Se naşte Raluca Iuraşcu, fiica stolnicului Iuraşcu din Joldeşti, mama poetului.

1840 La 29 iunie are loc căsătoria lui Gheorghe Eminovici şi a Ralucăi Iuraşcu.

1841 La 12 mai se naşte Şerban, primul copil al soţilor Eminovici. Slugerul Gheorghe Eminovici este ridicat la rangul de căminar.

1843 La 2 februarie se naşte Nicolae (Nicu), cel de-al doilea copil.

1844 Se naşte George (Iorgu), cel de-al treilea copil.

1845 La 5 mai se naşte Ruxanda, cel de-al patrulea copil.

1846 La 1 iulie se naşte Ilie, cel de-al cincilea copil.

1848 Se naşte probabil Maria, cel de-al şaselea copil.

1850 La 15 ianuarie se naşte la Botoşani Mihai Eminescu, poetul, cel de-al şaptelea copil. După alţii, el se naşte la 20 decembrie 1849.

1852 Vede lumina zilei Aglaia, cel de-al optulea copil.

1854 Se naşte Henrieta (Harieta), cel de-al nouălea copil.

1856 La 16 noiembrie se naşte Matei, cel de-al zecelea copil.

Anul de naştere al celui de-al unsprezecelea copil, Vasile, nu este cunoscut.

1857 Gheorghe Eminovici conduce la studii la Cernăuţi cinci copii.

Nu este cunoscut ce cursuri a urmat în acest an poetul.

1858-1859 Mihai urmează clasa a III-a la „National Hauptschule“ din Cernăuţi. Este clasificat al 15-lea dintre cei 72 de elevi.

1859-1860 M. Eminovici urmează clasa a IV-a. Este clasificat al 5-lea dintre cei 82 elevi.

1860-1861 Se înscrie la Ober-Gymnasium din Cernăuţi. Mihai Eminovici promovează clasa I. Este clasificat al 11-lea în primul semestru şi al 23-lea în cel de-al doilea semestru.

1861-1862 Urmează clasa II-a.

1862-1863 Repetă clasa. De la 16 aprilie 1863 părăseşte cursurile, cu toate că avea o reuşită bună la învăţătură. Plecat la Ipoteşti în vacanţa de Paşte, nu mai revine la şcoală. Moare Ilie, student la şcoala de medicină a lui Davila din Bucureşti.

1864 Mihai Eminovici solicită Ministerului Învăţământului o subvenţie pentru urmarea studiilor sau un loc de bursier. Pleacă la Cernăuţi, unde dădea reprezentaţii trupa de teatru Fanny Tardini-Vlădicescu. La 5 octombrie M. Eminovici devine practicant la tribunalul din Botoşani. Peste o vreme este copist la comitetul permanent judeţean.

1865 La 5 martie demisionează. La 11 martie solicită paşaport pentru trecere în Bucovina. În Bucovina se află în gazdă (toamna) la profesorul său Aron Pumnul, îngrijind de biblioteca acestuia. Situaţia sa şcolară era de „privatist".

1866 La 12/24 ianuarie se stinge din viaţă Aron Pumnul. Învăţăceii tipăresc o broşură cu „lăcrămioare.... la mormântul prea iubitului lor profesoriu". A doua poezie este semnată: M. Eminovici, privatist. G. Munteanu consideră că 4 poezii din cele 7 sunt ale lui M. Eminescu. Concluziile ipotetice ale autorului inspiră încredere, deoarece intuiţia pare-se i-a iluminat calea spre adevărul tăcut de poet. La 25 februarie/9 martie revista Familia *din Pesta îi publică poezia* De-aş avea... *Directorul revistei, Iosif Vulcan, cu această ocazie, îi românizează numele de familie. Din Eminovici devine Eminescu, nume pe care poetul l-a adoptat pentru totdeauna. La 15/27 mai publică poezia* O călărire în zori. *Părăseşte Bucovina (în iunie), stabilindu-se la Blaj. Avea de gând să-şi reînceapă studiile. La 16/29 iulie* Familia *îi publică* Din străinătate, *la 14/26 august* – La Bucovina, *la 11/23 septembrie* – Speranţa *şi la 16/28 octombrie* – Misterele nopţii. *Cu începere din octombrie şi în noiembrie revista îi publică nuvela* Lanţul de aur, *tradusă din scriitorul suedez Onkel Adam. A fost la Alba-Iulia, unde participă la adunarea anuală a „Astrei" între 27-28 august. În toamnă părăseşte Blajul şi se duce la Sibiu. Este prezentat lui N. Densuşianu. Trece munţii şi vine la Bucureşti.*

1867 Se angajează în trupa lui Iorgu Caragiale. Deţine rolul de sufleur şi de copist. Face, graţie condiţiei îmbrăţişate, turnee la Brăila, Galaţi, Giurgiu, Ploieşti. Citeşte mult din Schiller. Traduce din acesta poezia Resignaţiune. *La 2/14 aprilie apare în* Familia Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie, *iar la 18/30 iunie* La Heliade.

1868 Angajat sufleur în trupa lui Mihai Pascaly, care concentrase mai multe forţe teatrale: Matei Millo, Fanny Tardini-Vlădicescu şi actori din trupa lui Iorgu Caragiale. Trupa joacă la Braşov, Sibiu, Lugoj, Timişoara, Arad şi în alte oraşe bănăţene. Întâlnindu-l în turneu, Iosif Vulcan obţine de la M. Eminescu poeziile La o artistă *şi* Amorul unei marmure, *pe care* Familia *le publică respectiv la 18/30 august şi 19 septembrie/1 octombrie. Stabiliţi în Bucureşti, face cunoştinţă cu I. L. Caragiale. Pascaly îl angajează ca sufleur a II-a oară şi copist al Teatrului Naţional. Se obligă să traducă pentru marele actor* Arta reprezentării dramatice – Dezvoltată ştiinţific şi în legătura

ei organică de profesorul dr. Enric Theodor Rötscher *(după ediţiunea a doua). Din această vreme începe şi proiectul său de roman* Geniu pustiu.

1869 La 1 aprilie înfiinţează împreună cu alţi tineri cercul literar „Orientul“. Cercul urmărea strângerea basmelor, poeziilor populare şi a documentelor privitoare la istoria şi literatura naţională. La 29 iunie sunt fixate comisiile de membri ale „Orientului“ care trebuiau să viziteze diferite provincii. M. Eminescu era repartizat pentru Moldova. Vara publică La moartea principelui Ştirbey. *Pleacă în turneu la Iaşi şi Cernăuţi.* Familia *continuă să-l publice. Îi apare* Junii corupţi *la 31 ianuarie/12 februarie şi* Amicului F. I. *la 31 martie/11 aprilie. Tatăl îi promite o subvenţie regulată întru a-şi urma studiile universitare la Viena, unde se aflau mulţi dintre colegii săi de la Cernăuţi. La 2 octombrie se înscrie la Facultatea de filozofie ca student extraordinar, de vreme ce-i lipsea bacalaureautul. Aici face cunoştinţă cu I. Slavici. Se înscrie în cele două societăţi studenţeşti care se contopesc în una – „România jună“.*

1870 Îl vizitează la Döbling de Anul Nou, împreună cu alţi studenţi, pe fostul domnitor Al. I. Cuza.

În 1869/1870 urmează aproape cu regularitate cursurile. În 1871/72 urmează două semestre consecutive. Frecventează biblioteca Universităţii. La 7/19 şi 9/21 ianuarie publică în Albina *din Pesta articolul* O scrisoare critică*, luând apărarea lui Aron Pumnul împotriva unei broşuri a lui D. Retrino din Cernăuţi. La 18/30 ianuarie în* Familia *publică* Repertoriul nostru teatral. *Primul este semnat cu numele deplin. Cel de-al doilea – cu iniţialele M. E. Sub pseudonimul Varro publică în* Federaţiunea *din Pesta trei articole:* Să facem un congres *(5/17 aprilie),* În unire e tăria *(10/22 aprilie) şi* Echilibrul *(22 aprilie/4 mai şi 29 aprilie/11 mai), pentru care a fost citat de procurorul public din Pesta.* Federaţiunea *din 5/17 aprilie mulţumeşte pentru aceste articole. Însă nu poate preciza timpul pentru a începe publicarea romanului* Naturi catilinare *menţionat de Varro. La 15 aprilie* Convorbiri literare *îi publică celebra poezie* Venere şi Madonă*, care stârneşte admiraţia lui Titu Maiorescu. La 15 august aceeaşi revistă îi publică* Epigonii.

Semnează ca secretar, alături de N. Teclu, preşedinte, în luna martie, un apel pentru strângerea de fonduri pentru serbarea de la Putna.

La 4/16 septembrie îi scrie lui Iacob Negruzzi să publice în Convorbiri literare *notiţa „asupra proiectatei întruniri la mormântul lui Ştefan cel Mare la Putna". Expediază povestea* Făt-Frumos din lacrimă *pe care* Convorbiri literare *o publică în numerele de la 1 şi 15 noiembrie. Aflându-se la Viena, Iacob Negruzzi destăinuieşte impresia puternică ce au produs-o în sânul „Junimii" versurile poetului publicate în paginile* Convorbirilor literare. *De asemenea acesta îl sfătuieşte ca după studii să se stabilească la Iaşi.*

1871 Îl pune în curs pe Iacob Negruzzi cu proiectele sale literare. Îl recomandă cu căldură pe I. Slavici. Expediază poezia Mortua est! *pe care* Convorbiri literare *o publică la 1 martie. La 15 iunie îi va publica* Înger de pază *şi* Noaptea. *La 8 aprilie are loc şedinţa de unificare a conducerii, alegând primul comitet: I. Slavici, preşedinte, şi M. Eminescu, bibliotecar. La 1 august s-au desfăşurat, în şedinţa de la Cernăuţi, pregătirile pentru serbarea de la Putna, care a fost fixată pentru 15/27 august. În* Românul *din 3/15 august Eminescu publică împreună cu Pamfil Dan, membru în comitetul serbării, o scrisoare în care explică semnificaţia întâlnirii tineretului român la mormântul lui Ştefan cel Mare. Printre participanţii activi la serbare s-au evidenţiat pictorul Bucevski şi compozitorul Ciprian Porumbescu. Fiind învinuiţi că sunt ataşaţi ideilor „Junimii" de la Iaşi, M. Eminescu şi I. Slavici demisionează în toamnă din funcţiile lor din societatea „România jună". Titu Maiorescu subliniază în studiul său din* Convorbiri literare, *intitulat* Direcţia nouă, *vocaţia de poet a lui M. Eminescu, numindu-l „poet în toată puterea cuvântului" şi citându-l după Vasile Alecsandri.*
Dintre proiectele literare, după I. Creţu, Proletarul *ia o formă iniţială. Lucrează la poemul* Memento mori.

1872 În acest an probabil se întâlneşte cu Veronica Micle la Viena. Din lipsa banilor părăseşte Viena şi revine în ţară. Participă la o şedinţă a „Junimii" din 1 septembrie la care citeşte Egipetul, *un fragment din* Memento mori, *apoi nuvela* Sărmanul Dionis. *La 7 septembrie M. Eminescu citeşte la „Junimea" poeziile* Înger şi demon *şi* Floare-albastră. *La 1 decembrie 1872 şi 1 ianuarie 1873* Convorbiri literare *îi tipăreşte nuvela* Sărmanul Dionis.
„Junimea" îl asigură cu o subvenţie lunară de 10 galbeni pentru a studia la Berlin. La 18 decembrie se înscrie la Universitatea din

Berlin, ca student ordinar, în baza unui certificat de absolvire a gimnaziului din Botoşani. Cursurile la care se înscrisese cuprindeau domeniile: filozofiei, istoriei, economiei şi dreptului.

1873 Este preocupat de prelucrarea folclorului. Începe întâile versiuni ale poemelor Călin *şi* Luceafărul.

Pentru asigurarea unei existenţe modeste acceptă un post la consulatul român la Berlin, condus de Teodor Rosetti, iar apoi de N. Kreţulescu. E nevoit a-şi cere exmatricularea din motive de tensiune dintre tată şi fiu, vorba lui I. Creţu. Certificatul eliberat la 26 iulie dovedeşte că a urmat două semestre până în 14 iulie. Rosetti însă i-a făcut posibilă rămânerea la Berlin, mărindu-i salariul. De unde la 8 decembrie poetul se reînscrie la Universitate pentru semestrul de iarnă. Dar n-a trecut nici un examen.

La 21 septembrie fratele său Iorgu Eminovici, de profesie militar, se sinucide. Moartea lui însă e declarată abia la 2 noiembrie. A fost înmormântat la Ipoteşti.

1874 Între 17/29 ianuarie şi 7 mai se desfăşoară o amplă corespondenţă între Eminescu şi Maiorescu, în care acesta îi propunea poetului să-şi ia doctoratul în filozofie pentru a fi numit profesor la Universitatea din Iaşi. Ministrul învăţământului îi expediază la Berlin 100 galbeni pentru depunerea doctoratului. I se dă sarcina de a cerceta documentele din Königsberg pentru statul român. Printr-o scrisoare din 19 septembrie din Berlin, poetul motivează abandonarea acestei sarcini şi revenirea în ţară. La Berlin urma să se întoarcă în noiembrie pentru a susţine examene. La 1 septembrie este numit director al Bibliotecii Centrale din Iaşi. Maioresacu află la 5 octombrie de la Al. Lambrior că Eminescu nu poate pleca în străinătate întru a-şi face doctoratul. Îl opresc o seamă de împrejurări. Două surori se îmbolnăviseră de tifos în Boemia. Fratele Şerban, dând semn de alienaţie, este internat la 10 octombrie în spital prin intermediul agenţiei diplomatice din Berlin. Poetul însuşi suferea în urma aprinderii la o încheietură a piciorului. Fratele moare la 28 noiembrie la Berlin.

Eminescu paralel avea lecţii de logică la Institutul academic în locul lui Xenopol. Revista Convorbiri literare *de la 1 decembrie îi publică* Împărat şi proletar. *Colaborează la Lexiconul lui Brockhaus.*

1875 Activitate intensă la Biblioteca Centrală din Iaşi. La 15 iunie T. Maiorescu, ministrul învăţământului îi propune funcţia de revizor şcolar pentru districtele Iaşi şi Vaslui. La 1 iulie este invitat să-şi ia în primire postul. La 2 iulie predă biblioteca lui D. Petrino. La 10 august înaintează un raport ministrului cu ocazia conferinţelor avute cu învăţătorii din judeţul Iaşi. Îl remarcă pe institutorul I. Creangă de la şcoala nr. 2 din Păcurari. La 5 septembrie trimite alt raport la minister. De astă dată înainta propuneri de reorganizare a şcolilor din judeţul Vaslui. Convorbiri literare *îi publică la 1 februarie poezia* Făt Frumos din tei. *La 14 martie rosteşte la* Junimea *în cadrul prelegerilor publice conferinţa pe care ulterior o publică în* Convorbiri literare *din 1 august intitulată* Influenţa austriacă asupra românilor din principate. *La 26 mai înaintează ministerului un raport elogios asupra unei cărţi didactice alcătuită de I. Creangă ş. a. Îl introduce pe I. Creangă la* Junimea*. D. Petrino, printr-un raport către Ministerul Învăţământului din 22 iunie, cere ca Eminescu, fost bibliotecar, să răspundă pentru obiecte şi cărţi „sustrase". Ministerul înaintează la rândul său raportul Parchetului din Iaşi. Judecătorul de instrucţie prin încheierea sa din 17 decembrie declară că „nu este loc de urmărire".*

La 15 august, la Ipoteşti, moare Raluca Eminovici. Rămas fără serviciu, M. Eminescu se angajează corector şi redactor la ziarul Curierul de Iaşi. *Este prezent la şedinţele* Junimii. *Îl vizitează pe Creangă la bojdeuca sa. La 1 septembrie* Convorbiri literare *îi publică poeziile* Melancolie, Crăiasa din poveşti, Lacul *şi* Dorinţa. *La 1 noiembrie revista bucureşteană îi va publica poemul* Călin, *iar la 1 decembrie* Strigoii. *În* Curierul de Iaşi *îi apare la 9 iunie schiţa* La aniversară *şi nuvela* Cezara *în numerele de la 6, 11, 13, 15 şi 18 august. Făcând un drum la Bucureşti, prin Maiorescu, se împrieteneşte cu Mite Kremnitz, sora acestuia. Veronica Micle însă rămâne şi mai departe idolul său.*

1877 Îşi continuă activitatea la Curierul de Iaşi. *Sub titlul* Observaţii critice*, ia apărarea manualului lui Titu Maiorescu, în* Curierul de Iaşi *din 12 august. La 1 septembrie publică în* Convorbiri literare *articolul* Încă o dată recensiunea logicei Maiorescu. *Totodată semnează cronici teatrale în legătură cu spectacolele la care asistă. Participă la şedinţele* Junimii. *Invitat în redacţia ziarului* Timpul, *M. Eminescu în a doua jumătate a lui octombrie părăseşte Iaşii,*

instalându-se la Bucureşti. Nu publică nici o poezie. Iacob Negruzzi este entuziasmat de articolele din Timpul, Icoane veci şi icoane nouă, *pe care le consideră „minunat scrise şi minunat cugetate". Dar poetul nu avea bani nici pentru o fotografie pe care I. Negruzzi i-o ceru spre a-i pune chipul în tabloul cu portretele junimiştilor.*

1878 Activează intens pe tărâmul ziaristicii. La insistenţele lui I. Negruzzi trimite patru poezii: Povestea codrului, Povestea teiului, Singurătate *şi* Departe sunt de tine…, *pe care acesta i le publică la 1 martie în* Convorbiri literare. *La 26 mai citeşte acasă la Maiorescu poezii în prezenţa lui Vasile Alecsandri, sărbătoritul de la Monpellier pentru* Ginta latină. *În iulie, aflându-se la moşia lui Nicolae-Mandrea din Floreşti-Dolj, traduce, din însărcinarea Ministerului Cultelor şi Învăţăturilor Publice, tomul întâi din scrierea lui Eudoxiu Hurmuzaki* Fragmente din istoria românilor, *apărută în germană. La 7 septembrie publică o recenzie la* Cuvente den bătrâni, *tomul I, de B. P. Hasdeu. Ia parte la Iaşi la ce-a de-a 15-a aniversare a* Junimii, *împreună cu Slavici şi Caragiale în contul lui Maiorescu.*

1879 Trimite la cererile repetate ale lui I. Negruzzi la Convorbiri literare *poezii. La 1 februarie revista junimistă publică* Pajul cupidon…, O, rămâi, Pe aceeaşi ulicioară… L*a 1 septembrie i se publică* De câte ori, iubito…, Rugăciunea unui dac şi Atât de fragedă… *şi la 1 octombrie văd lumina tiparului* Afară-i toamnă…, Sunt ani la mijloc, Când însuşi glasul, Freamăt de codru, Revedere, Despărţire *şi* Foaia veştedă. *Îi predă lecţii de limba română Mitei Kremnitz şi-i oferă în manuscris poezia* Atât de fragedă… *La 6 august moare Ştefan Micle, soţul Veronicăi Micle. Văduva vine la Bucureşti şi-l roagă pe poet să intervie pentru urgentarea pensiei sale. Fac planuri de căsătorie irealizabile.*

1880 Este obosit, bolnav. Se află în raporturi de disensiune cu familia. Ar dori să moară. Nu se vede din datorii. Publică doar o poezie. Este vorba de O, mamă…, *publicată de* Convorbiri literare *la 1 aprilie. Renunţă la căsătoria cu Veronica Micle. Aceasta se va plânge la 6 decembrie lui Hasdeu că Maiorescu l-a făcut pe Eminescu să n-o ia în căsătorie.*

1881 La 18 martie scrie tatălui său, bolnav, că nu dispune de timp să vină să-l vadă. Îl anunţă pe I. Negruzzi că i-a trimis prin Maiorescu Scrisoarea III, *pe care a citit-o de nenumărate ori la* Junimea

bucureşteană. La 28 martie o citeşte la Junimea *de la Iaşi. Scrisorile au fost publicate în* Convorbiri literare*:* Scrisoarea I *la 1 februarie,* Scrisoarea II *– la 1 aprilie şi* Scrisoarea III *– la 1 mai. Graţie caracterului ei antiliberal aceasta este reprodusă în* Timpul *din 10 mai.* Scrisoarea IV *– va apare în aceleaşi* Convorbiri literare *la 1 septembrie.*

Revizuieşte nuvela Cezara*, pe care o încredinţează lui Maiorescu. Traduce* Mănuşa *din Schiller. Lucrează la* Luceafărul *şi la diversele forme ale poeziei* Mai am un singur dor. *La 4 octombrie publică în* Timpul *o introducere la seria de* Palavre, anecdote, taclale etc. ale lui E. Baican. *La 10 octombrie scrie un articol de fond privind importanţa limbii vechi din cărţile bisericeşti. Cu prilejul dezvelirii statuii lui Eliade, la 21 noiembrie scrie un articiol în care demonstrează că Eliade este cel dintâi scriitor modern al neamului. Din cauza lui I. L. Caragiale cu care M. Eminescu se ceartă la serbarea pomului de Crăciun de la Mite Kremnitz, relaţiile epistolare ale poetului cu Veronica Micle devin tensionate.*

1882 Nu publică nici o poezie. Citeşte în mai multe rânduri Luceafărul *în şedinţele* Junimii *de la Maiorescu. Mite Kremnitz îl transpune în nemţeşte. La 8 octombrie citeşte şi corectează, împreună cu Maiorescu,* Luceafărul. *Apoi îl prezintă în forma definitivă la* Junimea *la 28 octombrie. Se împacă iarăşi cu Veronica, după care raporturile dintre ei devin încordate.*

1883 Se internează în ianuarie în spital pe un timp oarecare. Este citită de două ori la Maiorescu varianta germană a Luceafărului. *În româneşte poemul apare în* Almanahul societăţii studenţeşti „România jună“ *din Viena în luna aprilie. La şedinţa* Junimii *de la Maiorescu din 23 martie este prezent şi Iosif Vulcan. Eminescu probabil atunci i-a cedat acestuia următoarele poezii care vor apare în* Familia *pe parcursul lunilor viitoare. Este vorba de* S-a dus amorul… *(la 24 aprilie),* Când amintirile… *(la 15 mai),* Adio *(la 5 iunie),* Ce e amorul?… *(la 17 iulie),* Pe lângă plopii fără soţ… *(la 28 august),* Şi dacă… *(la 13 noiembrie). M. Eminescu a primit pentru ele un mic onorar, care se dovedi de fapt unicul cu care a fost răsplătit de-a lungul activităţii sale literare.*

La 4 iunie pleacă la Iaşi pentru a asista în calitate de corespondent al Timpului *la serbarea dezvelirii statuii lui Ştefan cel Mare. Aici se*

reîntâlneşte cu I. Creangă şi M. Pompiliu. Citeşte cu această ocazie junimiştilor, adunaţi în casa lui I. Negruzzi, Doina*, publicată în* Convorbiri literare *din 1 iulie.*

La 23 iunie la Bucureşti dă semne de alienaţie mintală. La 28 boala izbucneşte iar. Este internat în sanatoriul doctorului Şuţu. Convorbiri literare *din luna august reproduce* Luceafărul*. Tatăl poetului şi fratele lui (locotenentul) îi cer relaţii lui Maiorescu privitor la starea bolnavului. La 20 octombrie M. Eminescu este trimis de către prieteni la Viena şi internat la sanatoriul de la Ober-Döbling. Pe drum este însoţit de Chibici. La contribuţiile amicilor se plusează şi suma de 2000 lei obţinută în urma vânzării biletelor de intrare la Ateneu din 14 octombrie, unde V. Alecsandri a citit* Fântâna Blanduziei.

La 21 decembrie apare la Socec volumul de Poezii *de M. Eminescu, având o prefaţă scurtă de T. Maiorescu. Cartea cuprinde 26 de poezii inedite.*

1884 8 ianuarie la Ipoteşti decedează Gheorghe Eminovici, tatăl poetului. La 7 martie se împuşcă Neculai Eminovici (Nicu), tot la Ipoteşti. La 1 ianuarie este vizitat de către Maiorescu şi de vărul acestuia C. Popazu, din Viena.

La 26 februarie M. Eminescu părăseşte sanatoriul şi la propunerea doctorului Obersteiner, însoţit de Chibici, face călătoria recomandată în Italia. Soseşte la Bucureşti la 27 martie. La 7 aprilie pleacă la Iaşi. Contribuţiile pentru întreţinere continuă. E numit la 24 septembrie subbibliotecar al Bibliotecii Centrale din Iaşi. La 25 octombrie participă la banchetul anual al Junimii*. Dar în noiembrie este internat în spitalul Sf. Spiridon. În decembrie îi face o vizită Alexandru Vlahuţă. În lunile ianuarie şi februarie revista* Convorbiri literare *publică douăzeci şi una din cele douăzeci şi şase de poezii apărute ca inedite în volumul de la Socec. În numărul din februarie revista îi tipăreşte poezia* Diana. Familia *din 12 februarie găzduieşte poezia* Din noaptea…

1885 Editura Socec scoate cea de-a doua ediţie a volumului de Poezii*, identică. În iulie* Convorbiri literare *publică* Sara pe deal*. În lunile iulie şi august poetul urmează o cură la Liman, lângă Odesa. La cererea de a i se trimite bani pentru plata taxelor i se dau de către Editura Socec 500 de lei în contul volumului de Poezii.*

1886 *Activează la bibliotecă, îndeplinind roluri secundare. Epoca ilustrată publică la 1 ianuarie* Dalila *(fragment), în întregime aceasta va apare în* Convorbiri literare *din 1 februarie 1890. Albumul literar al societăţii studenţilor universitari* Unirea *îi va publica la 15 martie poezia* Nu mă înţelegi. *În* Convorbiri literare *din decembrie va apare* La steaua. *În noiembrie este internat la ospiciul de la Mănăstirea Neamţ.*

1887 *M. Eminescu pleacă în primăvară la Botoşani. Este internat la spitalul local Sf. Spiridon. La 15 iulie, însoţit de doctorandul Grigore Focşa, pleacă la Viena şi Hall. De aici revine la Botoşani, unde se află sub îngrijirea doctorului Isac şi a sorei sale Henrieta. În luna decembrie trupa de teatru a fraţilor Vlădicescu, cunoscuţi poetului, dă la Botoşani un spectacol în beneficiul bolnavului.* Convorbiri literare *publică la 1 februarie* De ce nu-mi vii?*, iar la 1 iulie* Kamadeva.

1888 *Poetul manifestă dorinţa de a-şi duce la capăt unele lucrări rămase în manuscris. Astfel pomeneşte Henrietei de gramatica limbii sanscrite, aflată în manuscris la Biblioteca Centrală din Iaşi. Lui T. Maiorescu îi cere printr-o scrisoare recomandată să-i trimită biblioteca şi manuscrisele rămase la Bucureşti. Însă criticul n-a dat nici un răspuns scrisorii în cauză. I. Negruzzi depune în Camera deputaţilor o petiţie pentru un proiect de lege prin care să se acorde poetului o pensie viageră de către stat. M. Kogălniceanu susţine propunerea. Camera votează un ajutor lunar de 250 lei. Proiectul trece la Senat abia la 23 noiembrie. Aici este susţinut de N. Gane ca raportor. Legea însă va fi votată doar în aprilie 1889.*

Veronica Micle vine la Botoşani şi-l determină pe Eminescu să se mute la Bucureşti la 15 aprilie. O modestă activitate literară. În numărul din 25 decembrie al revistei Fântâna Blanduziei *anunţă apariţia ediţiei a treia a volumului de* Poezii. *Faţă de ediţiile precedente aceasta cuprinde un adaos de trei poezii:* La steaua, De ce nu-mi vii? *şi* Kamadeva.

1889 *La 3 februarie poetul este internat la spitalul Mărcuţa din Bucureşti, iar apoi la sanatoriul Caritas.*

În noaptea de 15 iunie, ora 3, inima poetului încetează să mai bată, în sanatoriul doctorului Şuţu din strada Plantelor, Bucureşti. Este

înmormântat la cimitirul Bellu în ziua de 17 iunie la umbra unui tei. În octombrie este dată la tipar ediţia a patra a Poeziilor *la Editura Socec. Cartea este însoţită de un studiu semnat de T. Maiorescu, intitulat:* Poetul Eminescu. *La 3 august se stinge la Mănăstirea Văratec Veronica Micle. Tot în acest an decedează şi autorul* Amintirilor din copilărie*, „Homer al nostru" — Ion Creangă. La 14 octombrie moare la Botoşani Henrieta Eminovici.*

1989 Centenarul morţii lui M. Eminescu.

2000 150 de ani de la naşterea Luceafărului poeziei româneşti. În legătură cu această dată memorabilă UNESCO declară anul 2000 — Anul Eminescu. În ţară şi peste hotare au fost multiple manifestări culturale dedicate aniversării poetului.

La Chişinău este inaugurat Centrul Academic Eminescu.

La Editura Litera apar Corpus Eminescu în 10 volume, Rezonanţe eminesciene în arte plastice *de Petre Popescu Gogan şi calendarul omagial* 150 de ani cu Eminescu.